T072 BL 2 (139) Phép Tắc Của Bát-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Nghi

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 29 1 PHEÙP TAÉC CUÛA BAÙT Sau khi thaønh Phaät khoâng bao laâu, Phaät an truù taïi röøng Thi-lôïi- maïn-traø-la. Luùc aáy coù hai ngöôøi laùi buoân, ngöôøi thöù nhaát teân Ñeá-leä- phuø-ta, ngöôøi thöù hai teân Baït-leâ-giaø (noùi roäng cho ñeán) ñem boät, maät ñi ñeán daâng Theá Toân. Theá Toân suy nghó: “Chaúng hieåu caùc Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri trong thôøi quaù khöù duøng tay nhaän thöùc aên hay duøng baùt nhaän thöùc aên?”. Sau khi Theá Toân suy nghó nhö theá, boán vò Ñaïi Thieân Vöông moãi ngöôøi ñeàu caàm baùt baèng vaøng ñeán daâng leân Theá Toân. Phaät noùi: - Ta khoâng theå nhaän loaïi baùt baèng vaøng nhö vaäy. Taát caû caùc loaïi baùt baèng chaâu baùu Ta ñeàu khoâng theå nhaän. Theá roài, moãi vò ñeàu mang baùt baèng ñaù ñeán. Phaät laïi suy nghó: “Neáu Ta nhaän moät baùt e raèng taâm yù caùc vua khoâng vui”, neân Ngaøi beøn nhaän caû boán baùt, roài ñaët choàng leân tay traùi, duøng tay phaûi neùn xuoáng hôïp thaønh moät baùt, nhöng ngoaøi bieân cuûa boán caùi ñeàu hieän roõ. Khi Phaät nhaän baùt roài, lieàn nhaän boät, maät cuûa caùc laùi buoân, ñoaïn, chuù nguyeän ñaày ñuû. Luùc aáy, caùc laùi buoân raát hoan hyû, ñeán tröôùc Phaät, baïch: - Xin Theá Toân cho chuùng con moùng tay vaø toùc ñeå veà xaây thaùp phuïng thôø. Phaät lieàn caét moùng tay vaø toùc cho hoï ñem veà xaây thaùp. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thoân ñaát traéng Toân Ba, luùc aáy thieân thaàn Toân Baø ñi ñeán choã Phaät, baïch: - Baïch Theá Toân! Trong thôøi quaù khöù caùc Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri ñaõ söû duïng baùt saønh ôû nôi naøy. Kính xin Theá Toân cho pheùp caùc Tyø-kheo söû duïng baùt saønh. - Töø nay veà sau, Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo söû duïng baùt saønh. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy coù Tyø-kheo ñi ñeán nhaø thôï ñoà goám Phaùp-döï, noùi nhö sau: - Naøy laõo tröôïng! Laøm cho toâi caùi baùt. Theá roài, oâng ta laøm moät caùi baùt saønh thaät ñeïp, maøu saéc nhö vaøng, cuùng cho Tyø-kheo. Phaät thaáy theá, lieàn daïy: - Ta khoâng cho pheùp laøm baùt maøu vaøng. OÂng laïi laøm caùi baùt khaùc maøu baïc. Phaät laïi daïy: - Ta cuõng khoâng cho pheùp laøm baùt baèng maøu baïc. Ñoaïn, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Hoâm nay laø ngaøy chay, haõy ñeán baûo Öu-baø-taéc Phaùp-döï taém röûa saïch seõ, maëc y phuïc môùi, ñeán thoï Boá-taùt. Theá roài, Öu-baø-taéc taém röûa saïch seõ, maëc y phuïc môùi, ñeán choã Phaät thoï Boá-taùt. Ñöùc Theá Toân lieàn chæ choã ñaát baûo: - OÂng ñaõ bieát choã ñaát naøy roài ñoù, haõy troän laïi nhö theá naøy, nhoài nhö theá naøy, ñaäp nhö theá naøy, laøm nhö theá naøy roài nung thaønh baùt. Sau

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 29 2 khi nung baùt hoaøn thaønh phaûi xoâng khoùi thaønh ba maøu: Moät laø nhö maøu yeát haàu cuûa con coâng; hai laø nhö maøu chim Tyø laêng giaø; ba laø nhö maøu chim boà caâu. Trong khi xoâng khoùi phaûi ñeå yù theo doõi cho maøu saéc ñöôïc nhö theá. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy coù thaày Tyø-kheo ôû nöôùc Öu-baø-thi-baø mang

baùt ñeán, baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Coù cho pheùp duøng loaïi baùt naøy khoâng? - Cho pheùp duøng. Theá roài, Tyø-kheo ôû nöôùc Ca Hi Da cuõng mang baùt ñeán hoûi Phaät. Phaät daïy: - Cho pheùp duøng. Sau ñoù, Tyø-kheo ôû phöông Baéc ñem baùt maøu ñoû ñeán, baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Coù cho pheùp duøng baùt maøu naøy khoâng? - Khoâng cho pheùp duøng. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, vì naêm söï lôïi ích neân Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri cöù naêm hoâm ñi thò saùt phoøng caùc Tyø-kheo moät laàn. Troâng thaáy moät Tyø-kheo bò muït nhoït ôû tay, Phaät bieát maø vaãn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! OÂng coù an vui khoâng? - Baïch Theá Toân! Vì tay con bò muït nhoït, khieán baùt bò rôi xuoáng ñaát vôõ beå neân khoâng ñöôïc vui. - Töø nay veà sau, Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo duøng baùt baèng saét. Khi laøm baùt baèng saét neân laøm loø ñeå nung baùt. Khi nung neân duøng haït a ma laëc, haït khö ñaø la, roài duøng nhöõng goác tre lôùn ñeå ñoát. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông xaù, luùc aáy vua A-xaø-theá vöøa laøm xong moät toøa nhaø môùi, lieàn suy nghó: “Chaúng hieåu ai coù theå bieát ñöôïc nhöõng khuyeát ñieåm cuûa toøa nhaø naøy? Chaéc chaén chæ coù Sa-moân Thích töû thoâng minh trí tueä môùi coù theå bieát ñöôïc nhöõng khuyeát ñieåm cuûa noù maø thoâi”. Roài vua suy nghó: “ta khoâng theå goïi tröïc tieáp caùc Tyø-kheo ñeám xem toøa nhaø naøy, maø chæ neân môû leã hoäi, roài aâm thaàm ñaët ngöôøi ôû khaép moïi nôi, ñeå laéng nghe nhöõng lôøi bình phaåm cuûa hoï”. Khi aáy, caùc Tyø-kheo ñi vaøo nhaø, roài moät Tyø-kheo noùi nhö sau: - Ngoâi nhaø naøy taát caû ñeàu hoaøn haûo, chæ coù moät goùc sai leäch chöøng moät haït thoùc. Laïi moät Tyø-kheo khaùc noùi: - Ngoâi nhaø naøy taát caû ñeàu toát, chæ coù caùi ngöôõng cöûa cuûa ñöôøng leân gaùc thaáp quaù. Vua laø doøng Saùt-ñeá-lôïi, ñi ñaâu phaûi coù nghi veä loïng quaït, khoù maø ra vaøo moät caùch bình thöôøng ñöôïc. Luùc aáy, coù moät Tyø-kheo giaø caû, thaáy döôùi ñaát coù moät ñaàu khuùc goã bò chaët boû, lieàn suy nghó: “Caùi naøy toát, coù theå laøm baùt ñöôïc”.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 29 3 Khi caùc Tyø-kheo thoï trai xong trôû veà, luùc aáy, nhöõng ngöôøi maø vua ñaõ boá thí tröôùc kia, beøn taâu leân vua nhöõng gì hoï ñaõ nghe ñöôïc. Vua lieàn goïi thôï ñeán, baûo hoï duøng thöôùc ño laïi, thì ñuùng nhö nhöõng gì caùc Tyø-kheo noùi, khoâng sai chuùt naøo, lieàn baûo nhöõng tay thôï kheùo söûa chöõa laïi. Vua laïi nhôù ñeán lôøi noùi cuûa vò Tyø-kheo giaø, nghó raèng caùc Tyø-kheo ñöông caàn ñeán baùt, lieàn sai thôï kheùo tieän nhöõng caùi baùt goã, roài laøm caùc moùn aên boû vaøo ñaày baùt; ñoàng thôøi laáy nhöõng caùi baùt saønh, baùt saét boû ñaày thöùc aên vaøo, roài sai ngöôøi ñem ñeán daâng leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: - Ta khoâng cho pheùp duøng baùt goã, vì noù dính daàu môõ, ñoàng thôøi noù cuõng laø hình thöùc cuûa ngoaïi ñaïo neân khoâng ñöôïc duøng. ÔÛ trong ñaây nhöõng gì thanh tònh thì Theá Toân nhaän, coøn nhöõng gì khoâng thanh tònh thì khoâng nhaän. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông xaù, luùc aáy vua A-xaø-theá chöa coù moái hieàm khích vôùi chuûng toäc Ly-xa ôû thaønh Tyø-xaù-ly. Baáy giôø, coù moät laùi buoân ôû nöôùc phía Nam ñem taëng vua A-xaø-theá moät vieân ngoïc. Sau khi ñöôïc ngoïc, vua suy nghó: “Vaät baùu naøy laø vaät caàn duøng cuûa caùc caäu ta”. Nghó theá vua beøn sai ngöôøi ñem bieáu cho

Ly-xa. Ly-xa ñöôïc roài laïi suy nghó: “Baùu vaät naøy khoâng theå chia ñöôïc”, beøn ñem caát vaøo trong kho baùu. Sau ñoù, Ly-xa ñi xem xeùt caùc kho baùu, thaáy vieân ngoïc aáy, suy nghó: “Vaät baùu naøy coù theå ñem khoeùt ñeå laøm cheùn uoáng nöôùc Thích giaø la”, beøn goïi thôï ngoïc ñeán khoeùt laøm cheùn. Khi caùi cheùn laøm thaønh boãng nhieân gioáng hình caùi baùt, Ly-xa laïi suy nghó: “Ñaây laø vaät duïng cuûa ngöôøi xuaát gia, khoâng thích hôïp vôùi ngöôøi theá tuïc, neân taëng cho Taùc-giaø-ni-kieàn-töû”. Keû khaùc laïi noùi: “Neân ñem cho Ni-kieàn con cuûa chò ta”. Laïi coù ngöôøi noùi: “Vì sao laïi ñem cho nhöõng con löøa haïm röôïu ñoù? Neân ñem cho Theá Toân”. Nhieàu ngöôøi moãi ngöôøi moät yù nhö vaäy neân hoï phaûi ruùt thaêm ñeå quyeát ñònh vaø soá thaêm ñoàng yù cho Phaät nhieàu nhaát. Moïi ngöôøi baøn baïc: - Chuùng ta khoâng theå ñem cho Phaät caùi baùt roãng maø caàn phaûi toâ ñieåm cho ñeïp ñeõ. Ñoaïn, hoï duøng nhöõng vieân ngoïc nhoû boû ñaày baùt roài ñaët caùi baùt vaøo trong hoäp, ñoàng thôøi duøng caùc thöùc aên ñöïng ñaày caùc baùt saønh, baùt saét, roài ñem daâng hieán cho Theá Toân. Phaät noùi vôùi caùc Ly-xa: - Caùi baùt ngoïc naøy Ta khoâng theå nhaän vaø nhöõng vieân ngoïc nhoû trong baùt cuõng nhö hoäp ñöïng baùt Ta cuõng khoâng theå nhaän. Ta chæ ñöôïc pheùp duøng baùt saét, baùt saønh chöù khoâng ñöôïc pheùp duøng baùt ngoïc. Vaät gì thanh tònh thì neân nhaän, vaät gì khoâng thanh tònh thì khoâng neân nhaän.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 29 4

Ly-xa beøn ñem baùt ngoïc aáy trôû veà. Moïi ngöôøi baøn baïc: - Neân cho Ni-kieàn con cuûa chò chuùng ta. Laïi coù ngöôøi noùi: - Vôùi con löøa haïm röôïu aáy thì khoâng neân duøng hoäp baùu vaø nhöõng vieân ngoïc nhoû maø neân duøng daây gai ñan caùi tuùi roài ñöïng baùt khoâng ñem cho. Theá roài, hoï duøng tuùi daây gai ñöïng baùt roãng, sai ngöôøi mang cho. Khi aáy, coù moät Ly-xa voán tín kính Ni-kieàn, beøn ñeán tröôùc thuaät laïi vôùi y ñaày ñuû söï vieäc keå treân, roài daën: - Khi hoï ñöa baùt ñeán ñöøng nhaän. Do ñoù, khi baùt ñöôïc ñöa ñeán, Ni-kieàn noùi: - Caùi baùt roãng aáy ta khoâng neân nhaän, duøng daây gai ñeå buoäc, ta cuõng khoâng neân nhaän. Luùc ñaàu ñem cho Sa-moân Cuø-ñaøm, sau ñoù ñem cho ta, do ño, ù ta cuõng khoâng neân nhaän. Nay ta chæ nhaän coù moät vieäc: Neáu caét löôõi cuûa boïn thanh nieân Ly-xa, ñem taåm muoái môõ boät, ñöïng ñaày baùt roài mang ñeán thì ta môùi nhaän. Khi söù giaû trôû veà trình baøy laïi ñaày ñuû söï kieän treân vôùi caùc Ly-xa, caùc Ly-xa noùi: - Ñoù laø con cuûa chò ta, vì oaùn haän maø thoát ra nhö vaäy, haõy cöù ñem cho y. Nhöng söù giaû ñem ñeán ba laàn maø lôøi noùi cuûa y vaãn khoâng thay ñoåi. Caùc Ly-xa noùi: - Ñaây laø vieäc kyø quaëc, ta boá thí troïng haäu maø traùi laïi sinh ra oaùn haän. Beøn sai ngöôøi ñeán duøng gaïch ñaäp cheát haén ta. Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân, vaø hoûi Phaät: - Baïch Theá Toân! Vì sao Taùc-giaø-ni-kieàn-töû chæ vì caùi löôõi maø haïi ñeán thaân mình? - Khoâng nhöõng ngaøy nay do caùi löôõi maø haïi ñeán thaân mình (maø ngaøy xöa cuõng ñaõ töøng coù) nhö trong Kinh Boån Sinh Cöû Caùt La ñaõ noùi roõ, hoaëc trong Kinh Ñieån Ña Lôïi Ñieåu Sinh, trong Kinh Mieát Sinh, Kinh Oanh Vuõ Sinh cuõng ñeàu coù ñeà caäp ñeán. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy coù Tyø-kheo duøng baùt ngaên ra töøng khoaûn ñöïng caùc thöùc aên. Phaät

bieát maø vaãn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! Trong baùt oâng ñöïng nhöõng gì vaäy? - Baïch Theá Toân! Trong ñaây moät choã ñeå côm, moät choã ñeå canh, moät choã ñeå thòt vaø rau.

- OÂng tham tröôùc caùc loaïi muøi vò sao? Töø hoâm nay Ta khoâng cho pheùp ngaên trong baùt ra ñeå ñöïng. Neáu ngaên baùt ra ñeå ñöïng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu duøng baùnh ngaên hay côm ñeå ngaên thì khoâng coù toäi. daïy: Laïi coù Tyø-kheo duøng baùt ñaát chöa nung ñeå aên neân bò oùi möûa. Phaät

- Neân duøng haït A-ma-laëc, haït Khö-ñaø-la roài laáy nhöõng goác tre böï ñoát ñeå xoâng, sau ñoù môùi söû duïng. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo duøng baùt maø khoâng coù gioû ñöïng. Phaät daïy: - Neân ñaët baùt vaøo trong moät caùi gioû. Khi aáy, caùc Tyø-kheo beøn duøng vaøng baïc, vaät baùu laøm gioû ñöïng baùt. Phaät daïy: - Khoâng neân duøng vaøng baïc ñeå laøm maø neân duøng ñoàng ñoû, theùp, chì, thieác ñeå laøm gioû. Khi aáy, caùc Tyø-kheo che kín khaép caû baùt. Phaät daïy: - Ta khoâng cho pheùp che truøm taát caû, lôùn nhaát thì caùch vaønh baùt boán loùng tay, coøn nhoû nhaát thì nhö laù caây thi xaù. Caùc Tyø-kheo veõ caùc hình töôïng chim muoâng treân gioû ñöïng baùt. Phaät daïy: - Ta khoâng cho pheùp veõ hình töôïng chim muoâng treân gioû ñöïng baùt. Phöông phaùp laøm gioû ñöïng baùt laø vuoâng hoaëc laø troøn. Neáu baùt khoâng coù gioû ñöïng thì khoâng ñöôïc ñeå döôùi ñaát. Neáu ñeå döôùi ñaát thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neân ñeå baùt treân caønh caây hoaëc treân laù, treân coû. Neáu baùt ñöôïc ñöïng trong gioû thì ñeå döôùi ñaát khoâng coù toäi. Neáu baùt ñöïng trong gioû maø ñeå treân buøn thì khoâng toäi. Cuøng cöïc laém thì röôùi nöôùc treân ñaát roài môùi ñeå baùt, thì khoâng coù toäi. Neáu ñeå baùt treân ñaát thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. ----------

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.